

LUUMÄKI MÄNNIKKÖMÄKI 2

Kivikautisen asuinpaikan koekaivaus

Timo Jussila 2004

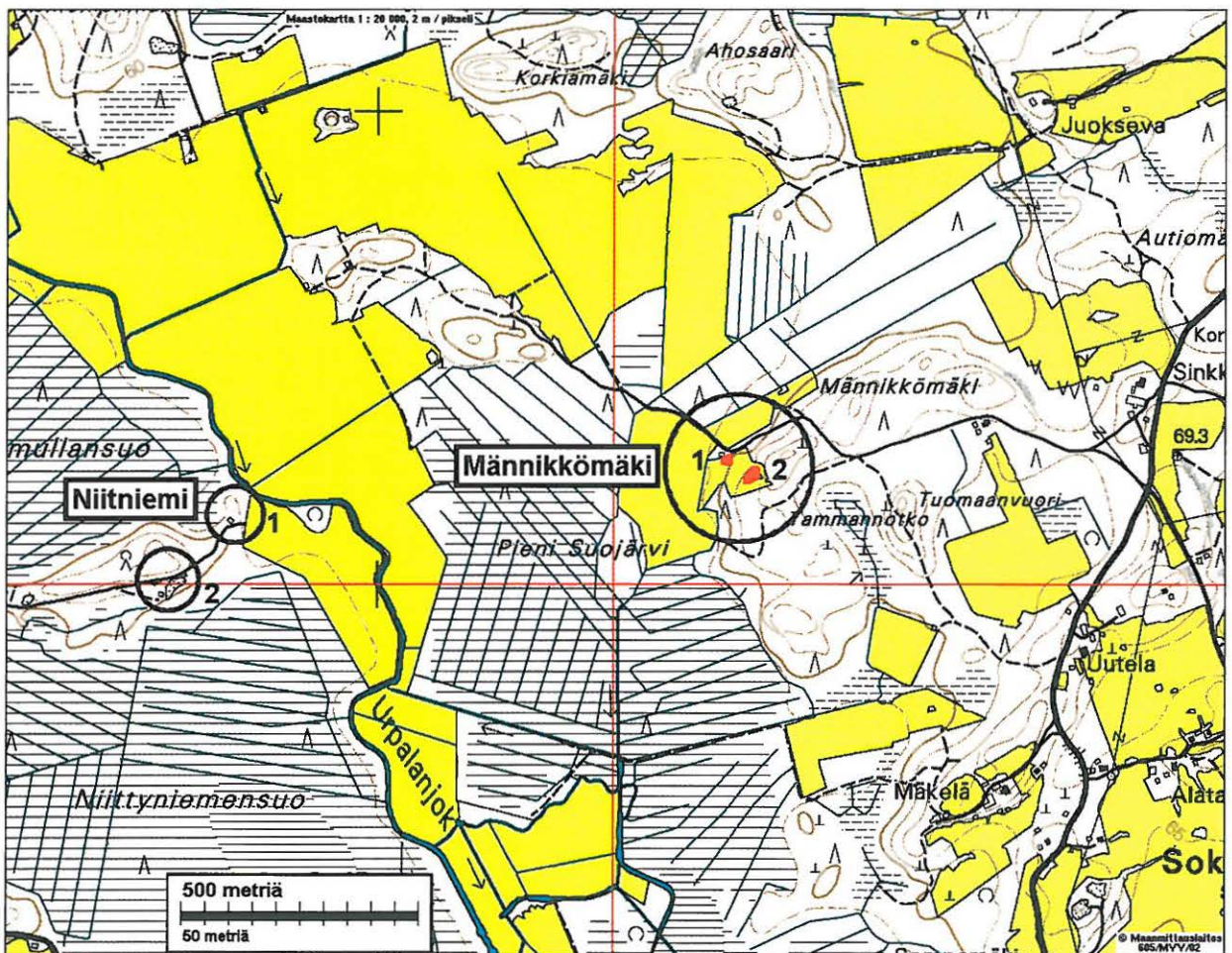
**LUUMÄKI
SUO-ANTTILA
MÄNNIKKÖMÄKI 2**

**Kivikautisen asuinpaikan koekaivaus
2004**

**Timo Jussila
ja
Tapani Rostedt**

Sisältö:

Maastokarttaote	2
Perustiedot.....	3
Abstrakti.....	3
Kaivaus	3
Yleiskartta 1:500	5
Valokuvat	6

Maastokarttaote

Perustiedot

Sijainti: Luumäki, Suo-Anttilan kylä
kartta 3133 02, xy: : 6755 22 3542 79, z: 66 ± 1 m

Arkeologit: Timo Jussila ja Tapani Rostedt.

Kaivaus: Pellon kyntökerrosta seulottiin 22 neliömetrin alalla.

Kenttätyöt: 20.10. – 21.10.2004.

Aiemmat

tutkimukset: -

Löydöt: (ei luetteloitu), Siirpää Pekka, kvartsi-iskoksia pintapöiminnä.

Löydöt: Km 34774, kvartsi-iskoksia pintapöimintä

Rakenteet: ei havaittu.

Abstrakti

Parin päivän kaivaus suoritettiin FT Hannu Takalan Etelä-Karjalan varhaisasutusta tutkivan hankkeen osana ja kustannuksella, samalla matkalla kuin kilometrin päässä lännessä sijaitsevan Niitniemi 2 –paikan kaivaus. Kysymyksenasettelu oli sama kuin Niitniemessä: Geologi Matti Hakulisen mukaan asuinpaikka sijaitsee Yoldiameren rantatasossa, ylimmän Y1 rannan ollessa alueella n. 68 m mpy. Muinainen Selänalajärvi on kuroutunut Yoldiamerestä pian veden laskettua alueella noin alle 63 metrin tason. Asuinpaikka on Selänalajärven niemikkeessä, jonka alapuolella on toinen asuinpaikka. Kyseisen muinaisjärven rannalta, muutaman kilometrin päässä etelään, on 59 m korkeustasolta asuinpaikan ajoitus 7800 eKr. cal. (Luumäki Mustaniemi). Kaivauksen kysymyksen aseteluna oli Niitniemi 2 –asuinpaikan ajoitus. Onko se Yoldia-aikainen? Jos ei, niin onko Selänalajärvi ollut oletettua ylemmällä tasolla heti kuroutumisensa jälkeen, ennen 7800 eKr. Kolmantena mahdollisuutena oli se, että asuinpaikka ei ole rantasidonnainen.

Paikalla tehtiin parin päivän aikana pieni koekaivaus, tavoitteena saada palanutta luuta, josta voitaisiin tehdä radiohiiliajoitus. Kaivausta johtivat Timo Jussila ja Tapani Rostedt, kaivajina oli neljä Luumäkeläisiä harrastaja-arkeologeja. Paikka kartoitettiin. Tarkoitus oli seuloa pellon kyntökerroksesta esiin löytöjä. Märästä saveksisesta pellostä ei saatu esiin – olosuhteista johtuen – mitään löytöjä 22 neliömetrin alan seulonnassa. Kaivaus keskeytettiin.

Kaivaus

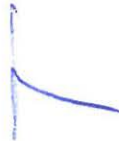
Paikka sijaitsee korkean ja jyrkähkön peltorinteen laella. Rinteen juurella, aivan Urpalanjokilaaksossa olevan tasaisen suopellon äärellä, on toinen kivikautinen asuinpaikka noin viisi metriä alemmalla tasolla. Peltorinteen laelta ja juurella olevalta asuinpaikalta on viime vuosina kerätty kvartseja pintalöytöinä (Löytäjä Pekka Siirpää, löytöjä ei ole vielä luetteloitu). Rinteen laelta on kerätty kvartseja laajalta alalta, kuitenkin niiden levintä on ollut harvaa ja

määrä suhteellisen vähäinen, verrattuna pienialaisempaan ja runsaslöytöiseen alempaan asuinpaikkaan.

Maaperä asuinpaikalla oli moreeni. Maaperä vaikutti ulkonäkönsä ja kuivana aikana tehdyn tarkastuksen perusteella hiekkaiselta, lähes hiekalta. Kaivaus suoritettiin syksyllä sateisena aikana, jolloin pelto oli hyvin märkä. Maaperä osoittautui yllättävän savipitoiseksi. Maata oli mahdotonta seuloa, se ei mennyt harvastakaan seulasta läpi. Samoin kaivettaessa maa paakkuuntui, jolloin löytöjen erottaminen siitä oli hyvin hankalaa. Tarkoituksena oli seuloa alueelta pellon kyntökerrosta ja paikoin - mahdollisten löytökeskittymien kohdalla – tarkastaa, onko kyntökerroksen alla jäljellä kulttuurikerrosta vastaisia tutkimuksia varten. Seulomista varten paikalle mitattiin yksi pitkä alue 1 x 15 m ja viisi pientä 1x1 ja 2 x1 m laajuisia alueita. Vesiseulontaa ei voitu järjestää.

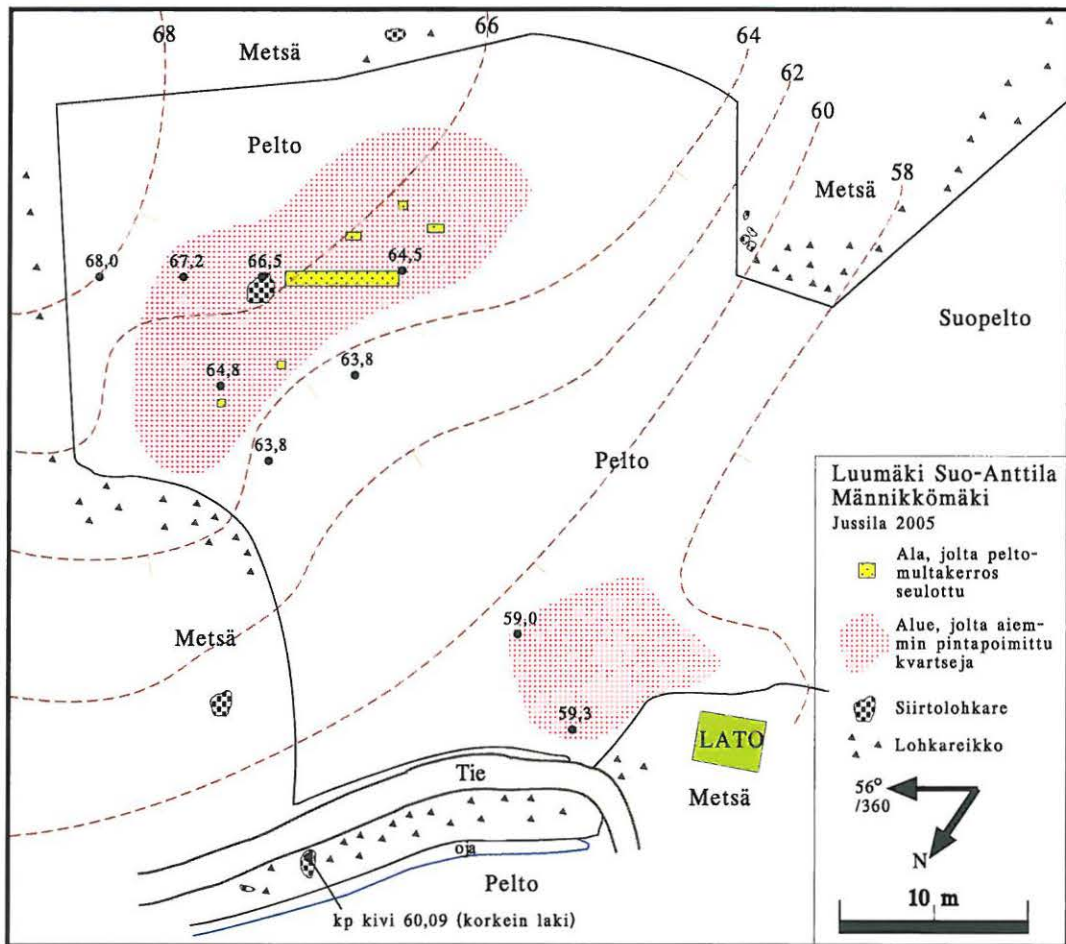
Kaivauksen eli seulonnan edistyessä, kävi selväksi, että löytöjä on jokseenkin mahdotonta erottaa märästä saveksisesta peltomullasta. Kivet (joukossa mahd. löydöt) olivat pellossa savifilmin peittämiä ja seuloessa maaperä ”rullaantui” rakeiksi, joita ei voinut erottaa savikerroksen peittämistä kivistä. Kaivauksen aikana ei tavattu seulottavalta aloilta yhtään löytöä. Pintapoimintana saatiin pellostä esiin muutama kvartsi-iskos, mutta ei mitään kun samalle paikalle tehtiin seulontaa. Päivän tuloksettoman seulomisen jälkeen päätettiin kaivaus lopettaa. Kaivauksen tavoitetta ei saavutettu tällä paikalla, mutta sen korvasi Niitniemen onnistunut kaivaus.

Espoossa 27.4.2005

Timo Jussila

Yleiskartta 1: 500

Valokuvat

Seulottavaa aluetta valmistellaan. Kuvattu pohjoiseen.

Asuinpaikan aluetta, kuvattu länteen.

Rinteen alla on toinen asuinpaikka ladon edessä. Kuvattu luoteeseen.
Alla: kuvattu rinteen laen suuntaan sen alta etelään.

Peltoa seulotaan. Kuvattu itään.

Kiintopistekivi (laki Rostedin käden kohdalla 60,09 m) tien laidalla. Kuvattu luoteeseen.

